

Ενημερωτικό δελτίο δημοσίων συμβάσεων

Επιμέλεια σύνταξης: Ε. Αδαμαντίδου, Δ.Ν., Δικηγόρος, Προϊσταμένη ΜοΠαΔιΣ

Επιμέλεια ύλης: Φ.- Ε. Γεωργαλής, ΜΔΕ, Επ. Συνεργάτης ΜοΠαΔιΣ

περιεχόμενα τεύχους

Σύσταση Ενιαίας Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων	1
Απόδοση κράτησης υπέρ ΕΑΔΗΣΥ και ΑΕΠΠ	1
Τροποποιήσεις διατάξεων του ν.4412/2016	2
Τροποποιήσεις διατάξεων του ν.4782/2021	2
Ηλεκτρονική τιμολόγηση	3
Πρότυπες προτάσεις για έργα υποδομής	3
Κατάργηση προσθήκης νέων όρων στα έργα	3
Παράταση σύμβασης Δημοσίου-ΤΡΑΙΝΟΣΕ	3
Προμήθεια συσκευών απολύμανσης σε ΜΜΜ	4
Χρήση του α 32 παρ 2γ με νομοθετική πρόβλεψη	4
Παράταση συμβάσεων σίτισης φοιτητών ΑΕΙ	4
Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων ΑΕ	4
ΟΤΑ- Άμεση αντιμετώπιση φυσικών καταστροφών	4
ΟΤΑ-Συμβάσεις για την αντιμετώπιση της πανδημίας	5
Μίσθωση τουριστικών καταλυμάτων λόγω πανδημίας	5
Εθνικό Ινστιτούτο Εργασίας και Ανθρώπινου Δυναμικού	5
Καθαριότητα και απολύμανση σε ΟΔΣΥ και ΣΤΑΣΥ	6
Απαγορεύσεις λόγω πολέμου στην Ουκρανία	6
Νομολογία ΔΕΕ	6

Σύσταση Ενιαίας Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων

Συστήνεται η νέα Ενιαία Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΑΔΗΣΥ), η οποία προκύπτει από τη συγχώνευση των ΕΑΑΔΗΣΥ και ΑΕΠΠ, με σκοπό τη βέλτιστη αξιοποίηση του δυναμικού, της εμπειρίας και της τεχνογνωσίας των δύο αρχών, καθώς και την αποτελεσματικότερη άσκηση του ελέγχου της ορθής εφαρμογής του δικαίου των δημοσίων συμβάσεων από τις αναθέτουσες αρχές, συμπεριλαμβανομένης της εξέτασης των προδικαστικών προσφυγών (α 1 ν.4912/2022).

Η νέα αρχή απολαύει λειτουργικής και οικονομικής ανεξαρτησίας (α 2 ν.4912). Εξάλλου, αντικαθίστανται οι διατάξεις των α 347-349 και 354επ. ν.4412, σχετικές με τη συγκρότηση και λειτουργία της ΑΕΠΠ, και προβλέπεται ότι σε όποιο σημείο του ν.4412 ή της κείμενης νομοθεσίας εν γένει γίνεται αναφορά στην ΑΕΠΠ ή στην ΕΑΑΔΗΣΥ, νοείται εφεξής η νέα ΕΑΔΗΣΥ (α 3επ ν.4912/2022).

Η κατάργηση του συνόλου των

δικαιωμάτων και υποχρεώσεων της ΕΑΑΔΗΣΥ και η μεταφορά των ταμειακών υπολοίπων αυτής στην νέα ΕΑΔΗΣΥ επέρχονται από την έκδοση ΠΥΣ διορισμού του Προέδρου και τουλάχιστον 6 Συμβούλων της ΕΑΔΗΣΥ. Από τον χρόνο αυτόν συνεχίζονται χωρίς διακοπή οι εκκρεμείς δίκες της ΕΑΑΔΗΣΥ από την ΕΑΔΗΣΥ ως καθολικό διάδοχο της πρώτης (α 17 παρ 1 ν.4912/2022).

Μέχρι την έκδοση της ΠΥΣ, η ΕΑΔΗΣΥ λειτουργεί με τα

υπηρετούντα όργανα διοίκησης της ΑΕΠΠ, ενώ μέχρι τη συγκρότηση των Κλιμακίων για την εξέταση προδικαστικών προσφυγών, οι εκκρεμείς διαδικασίες εξέτασης συνεχίζονται και ολοκληρώνονται από τα υφιστάμενα Κλιμάκια της πρώην ΑΕΠΠ (α 17 παρ 3 ν.4912). Επιπλέον, μέχρι την έκδοση της ΠΥΣ, η καταργούμενη ΕΑΑΔΗΣΥ εξακολουθεί να λειτουργεί με τα υπηρετούντα όργανα διοίκησής της (α 17 παρ 4 ν.4912).

Απόδοση κράτησης υπέρ ΕΑΔΗΣΥ και ΑΕΠΠ

Η παλαιά κράτηση υπέρ ΕΑΑΔΗΣΥ (0,07%) εξακολουθεί να ισχύει μέχρι την έκδοση της ΠΥΣ συγκρότησης της νέας ΕΑΔΗΣΥ σε σώμα (α 19 ν.4912/2022 και από 06.04.22 Ανακοίνωση της ΕΑΔΗΣΥ), καθώς το

α 4 παρ 3 ν.4013/2011 εξακολουθεί να ισχύει. Η νέα κράτηση υπέρ ΕΑΔΗΣΥ (0,1%) φαίνεται να ισχύει σε όλες τις συμβάσεις που συνάπτονται μετά την 17.03.2022 (α 7 και 30 ν.4912/2022), αν και ορ-

θότερο είναι να αναμείνουμε την έκδοση της εκτελεστικής ΚΥΑ (αντίθετη η ΑΕΠΠ 799/2021). Τέλος, η παλαιά κράτηση υπέρ ΑΕΠΠ καταργείται από 17.03.2022 (α 7, 17 παρ 7 και 30 ν.4912/2022).

Τροποποιήσεις διατάξεων του ν.4412/2016

Εισήχθησαν τροποποιήσεις στις ακόλουθες διατάξεις του ν.4412/2016:

α) στο α 1 ν.4412 προστίθεται νέα παρ 8, στην οποία προβλέπεται εξαιρετικά η μη εφαρμογή ορισμένων διαδικαστικών διατάξεων στις διαδικασίες ανάθεσης συμβάσεων του Αναπτυξιακού Προγράμματος Συμβάσεων Στρατηγικής Σημασίας του ν.4799/2021 (α 18 ν.4903)

β) στο α 128 ν.4412 προστίθεται νέα παρ 6, με την οποία επεκτείνεται στις διαδικασίες ανάθεσης συμβάσεων που διενεργούνται από το ΤΑΙΠΕΔ, η εφαρμογή των διατάξεων των παρ 1 και 4 του ίδιου άρθρου για την δυνατότητα ανάθεσης εξειδικευμένων υπηρεσιών συμβούλου ή εμπειρογνώμονος σε διαδικασίες ανάθεσης που υλοποιούνται ως ΣΔΙΤ (α 19 ν.4903)

γ) στο α 136^Α παρ 4 ν.4412 εξειδικεύονται τα ζητήματα που πρόκειται να ρυθμιστούν με την έκδοση ΚΥΑ, σχετικά με την επίβλεψη έργων από διαπιστευμένους ιδιώτες ελεγκτές μηχανικούς.

Η εξουσιοδότηση καταλαμβάνει πλέον και τη ρύθμιση των ειδικών ζητημάτων που συναρτώνται με την τήρηση του μητρώου ελεγκτών μηχανικών, ήτοι τα απαιτούμενα προσόντα για την εγγραφή σε αυτό, την αρμοδιότητα του ΤΕΕ για τον καθορισμό των κλάδων ειδικότητων, τη διαμόρφωση και ανάπτυξη των αντίστοιχων τμημάτων του Μητρώου, τον έλεγχο των προσόντων των ενδιαφερομένων καθώς και τα σχετικά με την άσκηση διοικητικής

κητικής προσφυγής επί απόρριψης αίτησης εγγραφής στο Μητρώο. Επιπλέον, καταλαμβάνει τη ρύθμιση των ειδικότερων ζητημάτων που συναρτώνται με την ανάθεση της επίβλεψης σε διαπιστευμένο Ελεγκτή Μηχανικό, τη σύναψη σύμβασης μεταξύ αυτού και αναθέτουσας αρχής, τα καθήκοντα και την ευθύνη αυτού, τις εγγυήσεις αμεροληψίας και τα μέτρα για την αποτροπή σύγκρουσης συμφερόντων, τους λόγους αντικατάστασής του κατά τη διάρκεια της εκτέλεσης, τις εξουσίες εποπτείας του Κυρίου του έργου και κάθε άλλο σχετικό ζήτημα (α 20 ν.4903)

δ) στο α 150 παρ 1 ν.4412, σχετικά με τη χορήγηση προκαταβολής στον ανάδοχο σύμβασης έργου, προβλέπεται πλέον η δυνατότητα αναπροσαρμογής του επιτοκίου με βάση το οποίο προσδιορίζεται ο οφειλόμενος τόκος, ώστε στην περίπτωση που προκύπτει αρνητικό επιτόκιο να θεωρείται αυτό ως μηδενικό (α 23 ν.4903)

ε) στο α 153 προστίθεται νέα παρ 23^Α, με την οποία παρέχεται κανονιστική εξουσιοδότηση για τον καθορισμό μεμονωμένων συντελεστών αναθεώρησης τιμών υλικών που χρησιμοποιούνται σε έργα, αντί της ήδη προβλεπόμενης εξουσιοδότησης για τον καθορισμό συντελεστών αναθεώρησης γενικά, δηλαδή ανεξαρτήτως αν αφορούν υλικά, εργατικό κόστος, μεταφορικό κόστος κ.ά. (α 24 ν.4903)

στ) στο α 183^Α προστίθενται δύο νέα εδάφια, με τα οποία εξειδικεύονται τα ζητήματα που πρόκειται να

ρυθμιστούν με την έκδοση ΚΥΑ, σχετικά με το Μητρώο Επιβλεπόντων Ελεγκτών Μηχανικών. Η εξουσιοδότηση καταλαμβάνει τα ίδια ζητήματα που αναφέρονται και στο τροποποιημένο α 136^Α ν.4412 (βλ ανωτέρω υπό γ) (α 25 ν.4903).

ζ) στο α 221 παρ 8 περ β υποπερ αα προστέθηκε νέο εδάφιο, σχετικά με τη συγκρότηση της επιτροπής διαγωνισμού σε διαδικασία ανάθεσης σύμβασης έργου με κριτήριο τη βέλτιστη σχέση ποιότητας-τιμής. Προβλέπεται πλέον ότι σε περίπτωση που το προσωπικό της αναθέτουσας αρχής δεν επαρκεί, η αρχή μπορεί είτε να αναζητήσει υπαλλήλους με τα απαιτούμενα προσόντα σε άλλους δημοσious φορείς είτε να καταφύγει σε κλήρωση μεταξύ των εγγεγραμμένων στο οικείο μητρώο (α 86 παρ 1 ν.4914/2022)

η) στο α 221 παρ 12 προβλέπεται πλέον παροχή αποζημίωσης κατά παρέκκλιση από το α 21 ν.4354/2021, για τα μέλη που είναι εγγεγραμμένα στο ΜηΠΥΔηΣυ ή που συμμετέχουν στις διαγωνιστικές διαδικασίες ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων με εκτιμώμενη αξία άνω του 1.000.000 ευρώ ή που ορίζονται από τις ΕΚΑΑ για τις διαδικασίες ανάθεσης συμβάσεων κεντρικών και επικουρικών δραστηριοτήτων αγορών που αυτές διενεργούν (α 86 παρ 2 ν.4914/2022)

θ) αντικαθίσταται το α 221^Α, όπου προβλέπονται αναλυτικά οι προθεσμίες ολοκλήρωσης των επιμέρους σταδίων των διαδικασιών ανάθεσης (α 87 ν.4914).

Τροποποιήσεις διατάξεων του ν.4782/2021

Με ρυθμίσεις του κεφ Β ν.4903/2022 εισάγονται τροποποιήσεις στις ακόλουθες διατάξεις του ν.4782/2021:

α) με το α 21 ν.4903 απαλείφεται από τη μεταβατική διάταξη του α 140 παρ 5 ν.4782/2021 το α 75 του ίδιου νόμου, με συνέπεια το τελευ-

ταίο να μην καταλαμβάνει πλέον διαγωνισμούς που θα προκηρυχθούν μετά την 01.09.2021, αλλά να ισχύει αμέσως από 09.03.2021, οπότε τέθηκε σε ισχύ ο ν.4782/2021, καταλαμβάνοντας και τις διαδικασίες ανάθεσης που εκκίνησαν μετά την ημερομηνία αυτή.

Τούτο έχει ως συνέπεια οι τροποποιήσεις συμβάσεων έργων, των οποίων η διαδικασία ανάθεσης εκκίνησε μετά την 09.03.2021 και πριν από την 01.09.2021, να διέπονται πλέον από το α 156 ν.4412, όπως τροποποιήθηκε από το α 75 ν.4782.

β) με το α 22 ν.4903 τροποποιείται η μεταβατική διάταξη του α 142 παρ 2-3 ν.4782, ώστε να προσδοθεί άμεση ισχύς επί των εκκρεμών διαδικασιών ανάθεσης στα α 42, 43 και 121 ν.4782, με τα οποία τροποποιήθηκαν τα α 102, 103 και 310 ν.4412, για τη δυνατότητα κλή-

σης του προσφέροντος ή του προσωρινού αναδόχου σε συμπληρώσεις επί των δικαιολογητικών συμμετοχής ή κατακύρωσης, αντίστοιχα.

Κατά συνέπεια, η δυνατότητα συμπλήρωσης / διευκρίνισης προσφο-

ράς ισχύει πλέον και σε εκκρεμείς διαδικασίες ανάθεσης, εκτός εάν ήδη έχει χωρήσει οριστικός αποκλεισμός του οικονομικού φορέα ή έχει εκδοθεί απόφαση αρμοδίου δικαστηρίου που κρίνει διαφορετικά.

Ηλεκτρονική τιμολόγηση

Με τις διατάξεις του ν.4601/2019 εισάγεται η υποχρέωση φορέων που εκτελούν δημόσιες συμβάσεις (ν. 3978/2011, 4412/2016, 4413/2016) η αξία των οποίων είναι ίση ή ανώτερη από τα κατώτατα ενωσιακά όρια, όπως αυτά ορίζονται σε κάθε περίπτωση, να παραλαμβάνουν και να διαχειρίζονται ηλεκτρονικά τιμολόγια (ΗΤ) που είναι σύμφωνα με τον ευρωπαϊκό ή/και εθνικό πρότυπο έκδοσης ηλεκτρονικών τιμολογίων. Δεν θίγεται το δικαίωμα του προμηθευτή να επιλέξει μεταξύ ηλεκτρονικής ή έγχαρτης τιμολόγησης.

Σε κάθε περίπτωση οι δημόσιοι φορείς, ανεξαρτήτως της νομικής υποχρέωσης και δεδομένης της τεχνικής δυνατότητας που τους

παρέχεται ήδη από την Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης (ΓΓΠΣΔΔ), οφείλουν να παραλαμβάνουν ΗΤ ανεξαρτήτως ύψους συμβάσεων, εφόσον οι οικονομικοί φορείς υποχρεούνται, από φορολογικές ή άλλες διατάξεις, να εφαρμόσουν την ηλεκτρονική τιμολόγηση.

Προκειμένου να είναι δυνατή η δρομολόγηση των ηλεκτρονικών τιμολογίων από το ΚΕΔ στα πληροφοριακά συστήματα που χρησιμοποιούν οι οικονομικές υπηρεσίες των φορέων του δημόσιου τομέα, έχει δημιουργηθεί στην ΓΓΠΣΔΔ το Μητρώο Αναθετουσών Αρχών για το Ηλεκτρονικό Τιμολόγιο (ΜΑΑΗΤ). Το Μητρώο αυτό βασίζε-

ται στο Μητρώο Αναθετουσών Αρχών της ΕΑΑΔΗΣΥ (ν.4605/2019, άρθρο 53, υπο-άρθρο 11).

Στο ΜΑΑΗΤ όλες οι αναθέτουσες αρχές λαμβάνουν μοναδικό κωδικό αριθμό και συσχετίζονται με την αρμόδια οικονομική υπηρεσία. Έχουν ήδη γίνει αλλαγές στην κωδικοποίηση των αναθετουσών αρχών και οι τυχόν παλαιοί κωδικοί πρέπει να αντικατασταθούν με τους νέους που δημιουργήθηκαν.

Οι νέοι κωδικοί ΑΑΗΤ έχουν αναρτηθεί στην ιστοσελίδα

<https://webapps.gsis.gr/dsae2/foreisreg/faces/pages/mainmenu/anOikYplList.xhtml>

Πρότυπες προτάσεις για έργα υποδομής

Προβλέπεται για πρώτη φορά, ως εναλλακτική λύση για τον σχεδιασμό δημοσίων έργων υποδομής μεγάλης οικονομικής αξίας (άνω των 200.000.000€), ο θεσμός της υποβολής πρότυπων προτάσεων

από φορείς του ιδιωτικού τομέα. Συγκεκριμένα, καθορίζονται η διαδικασία υποβολής και αξιολόγησης των πρότυπων προτάσεων, αλλά και οι ειδικοί κανόνες που διέπουν τόσο τις διαδικασίες ανάθεσης που

εκκινούν κατόπιν υποβολής πρότυπης πρότασης, όσο και την έννομη προστασία των εμπλεκόμενων οικονομικών φορέων (α 1-14 ν.4903/2022).

Κατάργηση προσθήκης νέων όρων στα έργα

Καταργείται η δυνατότητα προσθήκης επιπλέον όρων στη διακήρυξη δημόσιας σύμβασης έργου, με τη διαδικασία που προβλεπόταν στο α

53 παρ 7β ν.4412, δηλαδή με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Υποδομών μετά από γνώμη του Τμήματος Κατασκευών

της ΓΓ Υποδομών (α 26 ν.4903/2022).

Παράταση σύμβασης Δημοσίου-ΤΡΑΙΝΟΣΕ

Παρατείνεται η διάρκεια ισχύος της από 17.12.2015 σύμβασης Υποχρέωσης Δημόσιας Υπηρεσίας (ΥΔΥ) (α 12 ν.3891/2010), μεταξύ Ελληνικού Δημοσίου και ΤΡΑΙΝΟΣΕ ΑΕ, έως την 15.04.2022. Η σύμβαση

ΥΔΥ για το χρονικό διάστημα από 01.01.2022 έως και 15.04.2022 θα ενσωματωθεί αυτοδικαίως στη σύμβαση που θα καταρτισθεί σύμφωνα με το α 12 παρ 6 ν.3891/2010, θα αποτελέσει αναπόσπαστο

μέρος της ως προς όλα τα κεφάλαια λειτουργίας της και θα εκκαθαρισθεί στο πλαίσιο αυτής (α 34 ν.4903/2022).

Προμήθεια συσκευών απολύμανσης σε MMM

Εφόσον εξακολουθεί να υφίσταται κίνδυνος διάδοσης του κορωνοϊού covid-19 και πάντως όχι πέραν της 30.06.2022, οι δημόσιες επιχειρήσεις αστικών συγκοινωνιών Αθηνών και Θεσσαλονίκης δύνανται, κατά παρέκκλιση κάθε σχετικής διάταξης της νομοθεσίας περί

δημοσίων συμβάσεων, να προβαίνουν στην ανάθεση συμβάσεων με προσφυγή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση, με σκοπό την προμήθεια συσκευών διασφάλισης της συνεχούς απολύμανσης του εσωτερικού ατμοσφαιρικού αέρα των πάσης

φύσεως μέσων εκτέλεσης συγκοινωνιακού έργου, με δυνατότητα μεταφοράς επιβατών κατά τη λειτουργία των συσκευών, καθώς και συσκευών απολύμανσης στην περίοδο εκτός δρομολογίων των εσωτερικών επιφανειών των μέσων αυτών (α 35 ν.4903/2022).

Χρήση του α 32 παρ 2γ με νομοθετική πρόβλεψη

Αποκλειστικά για τις ανάγκες του Παγκόσμιου Πρωταθλήματος Παράκτιας Χειροσφαίρισης και των Παράκτιων Μεσογειακών Αγώνων 2023 μπορούν να ανατίθενται από τη Γενική Γραμματεία Αθλητισμού με τη διαδικασία του α 32 παρ 2γ ν.4412, και με την πρόσκληση τουλάχιστον 3 οικονομικών φορέων, κατά παρέκκλιση κάθε αντίθετης διάταξης, δημόσιες συμβάσεις μελετών και έργων κάτω των ορίων, για την κατασκευή τόσο των

αναγκαίων αθλητικών εγκαταστάσεων όσο και των υποστηρικτικών υποδομών. Επιπλέον, μπορούν να ανατίθενται συμβάσεις προμηθειών και παροχής υπηρεσιών συναφών με την κατασκευή των αθλητικών εγκαταστάσεων, με την αυτή ως άνω διαδικασία, υπό την επιφύλαξη όμως του ενωσιακού δικαίου.

Σε κάθε περίπτωση, διευκρινίζεται ότι το σύνολο των πράξεων των διαδικασιών ανάθεσης εκδίδεται

από το αρμόδιο όργανο της Γενικής Γραμματείας Αθλητισμού, χωρίς να απαιτείται προηγούμενη γνωμοδοτική διαδικασία, ενώ οι αποφάσεις ανάθεσης ή κατακύρωσης των συμβάσεων που συνάπτονται σύμφωνα με την διάταξη αυτή αναρτώνται στο ΚΗΜΔΗΣ εντός 4 μηνών από την υπογραφή των συμβάσεων (α 51 ν.4903/2022, όπως τροποποιήθηκε από το α 90 ν.4914/2022).

Παράταση συμβάσεων σίτισης φοιτητών ΑΕΙ

Δημόσιες συμβάσεις σίτισης φοιτητών ΑΕΙ, που έληξαν κατά το χρονικό διάστημα από 01.01.2022 έως

31.03.2022, δύνανται να παρατείνονται από την ημερομηνία λήξης τους μέχρι 31.12.2022, με απόφαση

του αρμόδιου για την κατακύρωση της διαγωνιστικής διαδικασίας οργάνου 9 (α 62 ν.4903/2022).

Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων ΑΕ

Συστήνεται η Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων ΑΕ (EMNE ΑΕ). Σύμφωνα με το α 17 παρ 2 του καταστατικού της, το οποίο αποκτά ισχύ τυπικού νόμου (α 72 ν.4912/2022), εγκρίνεται με απόφαση του ΔΣ της EMNE ΑΕ, ύστερα από σύμφωνη γνώμη της ΕΑΑΔΗ-ΣΥ, κατά παρέκκλιση του ν.4412/2016 και υπό την επιφύλαξη

του ενωσιακού δικαίου, Κανονισμός Προμηθειών, με τον οποίο καθορίζονται οι όροι και οι διαδικασίες ανάθεσης μελετών, υπηρεσιών και εκτέλεσης έργων και εργασιών, προμηθειών κινητών πραγμάτων, εξοπλισμού και συναφών εργασιών, αγορών ακινήτων, μισθώσεων και κάθε άλλο σχετικό ζήτημα, καθώς και διατάξεις

έννομης προστασίας για τις συμβάσεις κάτω των ορίων.

Ο εγκεκριμένος Κανονισμός Προμηθειών δημοσιεύεται στο τεύχος ΠΡΑ.Δ.Ι.Τ. της ΕτΚ και αναρτάται στην ιστοσελίδα της EMNE ΑΕ. Για τις διαδικασίες ανάθεσης προμηθειών, υπηρεσιών, μελετών και έργων άνω των ορίων εφαρμόζονται οι διατάξεις του ν.4412.

ΟΤΑ- Άμεση αντιμετώπιση φυσικών καταστροφών

Σε περίπτωση κήρυξης επαπειλούμενων περιοχών σε κατάσταση ειδικής κινητοποίησης πολιτικής προστασίας σύμφωνα με το α 26 ν.4662/2020, οι κατά τόπον αρμόδιοι ΟΤΑ α και β βαθμού δύνανται, για χρονικό διάστημα που δεν υ-

περβαίνει τους 6 μήνες, με απόφαση του οικείου δημάρχου ή περιφερειάρχη να αναθέτουν κάθε αναγκαία δημόσια σύμβαση προμήθειας, έργου ή υπηρεσίας για την αντιμετώπιση της κατάστασης, εντός των διαθέσιμων πιστώσεων

του προϋπολογισμού τους, με τη διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση του α 32 παρ 2γ ν.4412 (α 23 ν.4915/2022).

ΟΤΑ-Συμβάσεις για την αντιμετώπιση της πανδημίας

Παρατείνεται εκ νέου μέχρι 30.06.2022 η ισχύς του α 10 παρ 2 της από 11.03.2020 ΠΝΠ, που κυρώθηκε με το α 2 ν.4682/2020, το οποίο προβλέπει ότι, για την αντιμετώπιση της κατεπείγουσας και απρόβλεπτης ανάγκης για τη λήψη μέτρων αποφυγής της διάδοσης του κορωνοϊού, οι ΟΤΑ α και β βαθμού μπορούν να αναθέτουν συμβάσεις προμήθειας υλικού και υπηρεσιών, συναφών με τον ανωτέρω σκοπό, προσφεύγοντας στη διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση του α 32 παρ 2γ ν.4412 (α 31 ν.4915).

Παρατείνεται έως 30.06.2022 η ισχύς των ακόλουθων έκτακτων ρυθμίσεων σχετικά με τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων για την αντιμετώπιση της πανδημίας (α 48 ν.4917/2022):

α) ως προς τις προμήθειες υγειονομικού υλικού, φαρμάκων και μέσων προστασίας του Ινστιτούτου Φαρμακευτικής Έρευνας και Τεχνολογίας ΑΕ (ΙΦΕΤ ΑΕ), και τις προμήθειες κάθε αναγκαίου υγειονομικού υλικού, πάσης φύσεως φαρμάκου και μέσου ατομικής ή

συλλογικής προστασίας όλων των αναθετουσών αρχών που εποπτεύονται από το Υπουργείο Υγείας (α 1 ν.4682/20)

β) ως προς την εκ του νόμου παράταση της ισχύος των συμβάσεων που έχουν συναφθεί από τον ΕΟΠΥΥ με τα αντικείμενα που απαριθμούνται στο α 22 ν.4683/20

γ) ως προς την προμήθεια υλικού και αντιδραστηρίων για τη διενέργεια εξετάσεων για τον κορωνοϊό από το ΕΚΕΑ (α 1 ν.4684/2020)

δ) ως προς τις προμήθειες κάθε αναγκαίου υγειονομικού υλικού, πάσης φύσεως φαρμάκων, κάθε ενδεδειγμένου μέσου ατομικής ή συλλογικής προστασίας, ιατροτεχνολογικών προϊόντων, εξοπλισμού και αντιδραστηρίων για την καταπολέμηση της διάδοσης του κορωνοϊού, από τις ΥΠΕ ως Κεντρικές Αρχές Αγορών (α 1 ν.4722/20)

ε) ως προς την προμήθεια ιατροτεχνολογικών προϊόντων και αντιδραστηρίων για τη διάγνωση της νόσησης από κορωνοϊό, είτε από το ΙΦΕΤ ΑΕ είτε από τις ΥΠΕ ως ΚΑΑ (α 1 ν.4722/20)

στ) ως προς την προμήθεια ανταλλακτικών από το ΕΚΑΒ (α 1 ν.4722/20)

ζ) ως προς την προμήθεια ειδικού νοσοκομειακού εξοπλισμού για την αντιμετώπιση κρουσμάτων κορωνοϊού από το ΙΦΕΤ ΑΕ και ως προς την προμήθεια ή παροχή υπηρεσιών για τον ίδιο σκοπό από κάθε αναθέτουσα αρχή εποπτευόμενη από το Υπουργείο Υγείας (α 48 ν.4753/20)

η) ως προς τις συμβάσεις των ΥΠΕ με ιδιωτικά εργαστήρια που διαθέτουν την υλικοτεχνική υποδομή για διενέργεια ελέγχων PCR και για τη μεταφορά του βιολογικού υλικού (α 31 ν.4764/20).

Τέλος, παρατείνεται έως 30.06.2022 η ισχύς του α 14 παρ 1 της από 11.03.2020 ΠΝΠ, η οποία κυρώθηκε με το α 2 ν.4682/2020 ως προς τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης και των εποπτευόμενων φορέων αυτού (α 59 ν.4917/2022).

Μίσθωση τουριστικών καταλυμάτων λόγω πανδημίας

Τροποποιείται το α 121 παρ 1 ν.4790/2021, δυνάμει του οποίου παρασχέθηκε η δυνατότητα στον Υπουργό Τουρισμού να αποφασίζει τη μίσθωση τουριστικών καταλυμάτων για την κάλυψη αναγκών δημόσιας υγείας λόγω της πανδημίας, κατά παρέκκλιση κάθε διάταξης του δικαίου των δημοσίων συμβάσεων. Ως καταληκτική ημερομηνία

διάρκειας των μισθώσεων ορίζεται πλέον η 30.09.2022. Περαιτέρω, προβλέπεται ότι εφόσον συνεχίσουν να διαμένουν πρόσωπα στα ως άνω καταλύματα πέραν της 30.09.2022, μέχρι τη συμπλήρωση των αναγκαίων ημερών διαμονής που έχουν οριστεί για το καθένα εξ αυτών από τις αρμόδιες υγειονομικές αρχές, καταβάλλεται από το

Υπουργείο Τουρισμού πρόσθετη οικονομική αποζημίωση. Τέλος, συμβάσεις που έχουν συναφθεί κατ' εφαρμογή της ίδιας διάταξης και έχουν παραταθεί αρχικά μέχρι 31.03.2022, δύνανται να παραταθούν εκ νέου μέχρι 30.09.2022 (α 56 ν.4917).

Εθνικό Ινστιτούτο Εργασίας και Ανθρώπινου Δυναμικού

Με την κατάργηση του ΕΙΕΑΔ, ο Οργανισμός Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ΟΠΕΚΑ) αναλαμβάνει τη διαχείριση των προγραμμάτων του Ταμείου Ευρωπαϊκής Βοήθειας προς τους

Απόρους (ΤΕΒΑ) και του προγράμματος «Στέγαση και Εργασία για τους άστεγους», συνεχίζει όλες τις εκκρεμείς διαδικασίες που σχετίζονται με την ανάθεση και την εκτέλεση δημοσίων συμβάσεων ως

προς τα προγράμματα αυτά και καθίσταται καθολικός διάδοχος του ΕΙΕΑΔ ως προς όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τις ανωτέρω πράξεις, δράσεις και προγράμματα, καθώς

και δικαιούχος των τραπεζικών λογαριασμών για τη χρηματοδότησή τους, και υποκαθίσταται σε

κάθε αντίστοιχη συμβατική σχέση, συμπεριλαμβανομένων των συμβάσεων παροχής υπηρεσιών ή έργου

με αντικείμενο την υποστήριξη για τα προγράμματα αυτά (α 32 ν.4921/2022).

Καθαριότητα και απολύμανση σε ΟΔΣΥ και ΣΤΑΣΥ

Μέχρι 30.06.2022, οι ΟΔΣΥ ΑΕ και ΣΤΑΣΥ ΑΕ δύνανται να προβαίνουν στη διαδικασία της απευθείας ανάθεσης, κατά παρέκκλιση κάθε σχετικής διάταξης της κείμενης εθνικής νομοθεσίας περί δημοσίων συμβάσεων, για την παροχή υπηρεσιών καθαριότητας, απολύμανσης,

απολύμανσης με νεφελοψεκασμό και φύλαξης όλων των οχημάτων, υπηρεσιακών και εκτελούντων συγκοινωνιακό έργο, των αμαξοστάσιων, των κτιρίων, των γραφείων και πάσης φύσεως εγκαταστάσεων που υπάγονται στην αρμοδιότητά τους και για την προμήθεια

κάθε ενδεδειγμένου είδους ατομικής υγιεινής ή μέσου συλλογικής προστασίας. Η χρονική διάρκεια των συμβάσεων δεν μπορεί να υπερβαίνει τους 6 μήνες (α 132 ν.4926/2022).

Απαγορεύσεις λόγω πολέμου στην Ουκρανία

Δημοσιεύθηκε ο Κανονισμός (ΕΕ) 2022/576 του Συμβουλίου της 8ης Απριλίου 2022, για την τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΕ) 833/2014 σχετικά με περιοριστικά μέτρα λόγω ενεργειών της Ρωσίας που αποσταθεροποιούν την κατάσταση στην Ουκρανία, και εκδόθηκε ενόψει της εφαρμογής του σε ζητήματα δημοσίων συμβάσεων η με αριθμό 39231/13.04.2022 εγκύκλιος του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων.

Ειδικότερα, σύμφωνα με το νέο άρθρο 5 (α) παρ 1 του Κανονισμού (ΕΕ) 833/2014, απαγορεύεται η ανάθεση ή η συνέχιση της εκτέλεσης οποιασδήποτε δημόσιας σύμβασης ή σύμβασης παραχώρησης (είτε εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής των ενωσιακών οδηγιών είτε

εξαιρείται από αυτές, σε ή με

α) Ρώσο υπήκοο ή φυσικό ή νομικό πρόσωπο, οντότητα ή φορέα που έχει την έδρα του στη Ρωσία

β) νομικό πρόσωπο, οντότητα ή φορέα του οποίου τα δικαιώματα ιδιοκτησίας κατέχει άμεσα ή έμμεσα σε ποσοστό άνω του 50% οντότητα αναφερόμενη στο στοιχείο α ή

γ) φυσικό ή νομικό πρόσωπο, οντότητα ή φορέα που ενεργεί εξ ονόματος ή κατ' εντολή οντότητας αναφερόμενης στο στοιχείο α ή β της παρούσας παραγράφου, συμπεριλαμβανομένων, όταν αντιστοιχούν σε περισσότερο από το 10% της αξίας της σύμβασης, των υπεργολάβων, προμηθευτών ή οντοτήτων στων οποίων τις ικανό-

τητες στηρίζεται κατά την έννοια των οδηγιών για τις δημόσιες συμβάσεις.

Ωστόσο, στην παράγραφο 2 του ίδιου άρθρου ορίζονται περιπτώσεις, κατά τις οποίες οι αρμόδιες αρχές των κρατών-μελών δύναται, κατά παρέκκλιση των ανωτέρω, να επιτρέπουν την ανάθεση και τη συνέχιση της εκτέλεσης συμβάσεων με τα εν λόγω πρόσωπα.

Η απαγόρευση δεν καταλαμβάνει, βάσει μεταβατικής διάταξης της παρ 4 του ίδιου άρθρου, την εκτέλεση έως 10.10.2022 των συμβάσεων που έχουν συναφθεί πριν από τη θέση σε ισχύ του Κανονισμού (09.04.2022).

Νομολογία ΔΕΕ

C-642/20, 28.04.2022, Caruter Srl

Το α 63 της οδηγίας 2014/24 έχει την έννοια ότι αντιτίθεται σε εθνική ρύθμιση σύμφωνα με την οποία η επιχείρηση που εκπροσωπεί ένωση οικονομικών φορέων πρέπει να πληροί τα κριτήρια της προκήρυξης του διαγωνισμού και να εκτελεί τις παροχές της σύμβασης κατά το μεγαλύτερο μέρος τους

Ιταλική διάταξη, σύμφωνα με την

οποία η επιχείρηση που εκπροσωπεί ένωση οικονομικών φορέων συμμετέχουσα σε διαγωνισμό πρέπει να πληροί η ίδια τα κριτήρια της προκήρυξης και να εκτελεί τις παροχές της σύμβασης κατά το μεγαλύτερο μέρος τους κρίθηκε αντίθετη με το α 63 της οδηγίας 2014/24. Βούληση του νομοθέτη της Ένωσης είναι να περιορίσει τις υποχρεώσεις που μπορούν να επιβληθούν σε έναν φορέα που μετέ-

χει σε ένωση, προκειμένου να ενθαρρύνει τη συμμετοχή ΜΜΕ στις δημόσιες συμβάσεις.

C-195/21, 31.03.2022, Smetna Palata na Republika Bulgaria

Εφόσον μια απαίτηση προσόντων δικαιολογείται από το αντικείμενο

της σύμβασης, είναι ανάλογη προς αυτό και σέβεται τις θεμελιώδεις αρχές του α 18 παρ 1 της οδηγίας 2014/24, το α 58 της οδηγίας δεν κωλύει την αναθέτουσα να επιβάλει την απαίτηση αυτή απλώς και μόνον επειδή υπερβαίνει το ελάχιστο απαιτούμενο από την εθνική νομοθεσία επίπεδο

Το α 58 παρ 1 και 4 της οδηγίας 2014/24 δεν περιορίζει την διακριτική ευχέρεια μίας αναθέτουσας αρχής να επιλέξει ως κριτήρια επιλογής τεχνικής και επαγγελμα-

τικής ικανότητας απαιτήσεις αυστηρότερες από τις ελάχιστες που θέτει η εθνική νομοθεσία, εφόσον οι απαιτήσεις αυτές είναι κατάλληλες να διασφαλίσουν ότι ο προσφέρων διαθέτει τα ελάχιστα εκ του νόμου απαιτούμενα προσόντα, σχετίζονται δε με το αντικείμενο της σύμβασης και είναι ανάλογες με αυτό. Καμία διάταξη του ενωσιακού δικαίου δεν απαγορεύει να αποτελεί μία διαδικασία ανάθεσης δυνητικά αντικείμενο δύο ελέγχων, εκ των οποίων ο ένας ασκείται από τη διαχειριστική αρχή επιχειρησια-

κού προγράμματος και ο άλλος από την ελεγκτική αρχή. Το α 8 παρ 3 του κανονισμού 2988/95, σε συνδυασμό με τον κανονισμό 1303/2013, έχει την έννοια ότι, υπό την επιφύλαξη της αρχής της αναλογικότητας, δεν απαγορεύεται στις εθνικές αρχές που προστατεύουν τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης να εκτιμούν διαφορετικά τις ίδιες περιστάσεις στο πλαίσιο διαδικασίας ανάθεσης δημοσίας σύμβασης.

Η Μονάδα Παρακολούθησης Διαγωνισμών και Συμβάσεων (ΜοΠαΔιΣ) λειτουργεί από την 1η Ιανουαρίου 1997, στη Θεσσαλονίκη, στις εγκαταστάσεις του Κέντρου Διεθνούς Ευρωπαϊκού και Οικονομικού Δικαίου (ΚΔΕΟΔ). Αποτελεί μία γνωμοδοτική δομή που παρέχει στο Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης, καθώς και σε όλες τις ελληνικές αναθέτουσες αρχές εξειδικευμένη και ταχύτατη συμβουλευτική υποστήριξη κατά τη

δημοπράτηση δημοσίων συμβάσεων που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής των Οδηγιών 2014/24 & 2014/25. Συγκροτεί ένα εθνικό σύστημα ελέγχου της νομιμότητας των διαδικασιών ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων και σηματοδοτεί μια νέα εποχή προς την κατεύθυνση της ενίσχυσης της διαφάνειας και της αποτελεσματικότητας στη δημοπράτηση των δημοσίων συμβάσεων.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Ελληνική Επιθεώρηση Ευρωπαϊκού Δικαίου

**ελληνική επιθεώρηση
ευρωπαϊκού δικαίου**
revue hellénique de droit européen

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟ ΝΟΜΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

4/2021
Τόμος 41
Οκτώβριος - Δεκέμβριος

Ψήφισμα του ΚΔΕΟΔ για τον θάνατο του Ομ. Καθηγητή των Νομικών Σχολών ΕΚΠΑ και ΑΠΘ, Κωνσταντίνου Κεραμέως

Άρθρα
Β. Σκουρής
Η υπεροχή του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης έναντι του εθνικού δικαίου – Unionsrecht bricht nationales Recht («Το ενωσιακό δικαίο καταργεί το εθνικό δικαίο»)
Χ. Δελγιάννη-Δημητράκου
Ισότητα και διάκριση: δύο διαφορετικές έννοιες ή δύο όψεις του ίδιου νομίσματος

Επισκόπηση Νομολογίας
- ΔΕΕ – ΓεΔΕΕ (Σεπτέμβριος – Νοέμβριος 2021)
- ΕΔΔΑ (Αύγουστος – Οκτώβριος 2021)

Σχολιασμένη Νομολογία
- Προστασία των μερών προϊόντος ως μη καταχωρισμένων κοινοτικών σχεδίων
- Απόσπαση δικαστών από τον Πολύλο Υπουργό Δικαιοσύνης
- Ευθύνη θυγατρικής εταιρείας για αντι-ανταγωνιστικές πρακτικές της μητρικής
- Δικαστική συνεργασία σε ποινικές υποθέσεις και εξουσία ανώτερου δικαστηρίου να κηρύξει μη σύννομη αίτηση προδικαστικής απόφασης
- Εξαιρέσεις από την υποχρέωση προδικαστικής παραπομπής εθνικού δικαστηρίου τελευταίου βαθμού δικαιοδοσίας
- Δικαίωμα στη λήθη - Αστική ευθύνη λόγω άρνησης από-ευρετηρίασης υλικού στο διαδίκτυο
- Ζητήματα διαχρονικού δικαίου στις διαδικασίες ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων
- Θρησκευτική ελευθερία και προστασία της καλής διαβίωσης των ζώων

ΚΕΝΤΡΟ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ
ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Η Ελληνική Επιθεώρηση Ευρωπαϊκού Δικαίου εκδίδεται από το έτος 1981 από το ΚΔΕΟΔ σε συνεργασία με τον Δικηγορικό Σύλλογο Θεσσαλονίκης 4 φορές το χρόνο στην ελληνική γλώσσα, ενώ από το 2004 εκδίδεται ετησίως ένα πέμπτο ξενόγλωσσο τεύχος. Αντικείμενό της αποτελεί το σύνολο του Ευρωπαϊκού Δικαίου, καθώς και οι τομείς της προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και του διεθνούς δικαίου, δημόσιου και ιδιωτικού. Ειδικά τεύχη παρουσιάζουν αφιερώματα σε θέματα ιδιαίτερου ενδιαφέροντος, όπως λ.χ. η Σύμβαση των Βρυξελλών, η ραδιοτηλεόραση, το περιβάλλον, οι συμβάσεις δημοσίων έργων, η εκπαίδευση και η διαφήμιση.

**Μονάδα Παρακολούθησης
Διαγωνισμών και Συμβάσεων (ΜοΠαΔιΣ)**
Ικάρων 1 (ΤΘ 14) 551 02 Καλαμαριά
Τηλ.:2310 486 914, Fax:2310 476 105
E-mail:mopadis@cieel.gr
<http://mopadis.cieel.gr>

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Διαρθρωτικό
και Επενδυτικό Ταμείο

ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης